

Kaupunkiympäristön palvelualue
Rakennusvalvonta

Ohje
5.6.2025

Mainoslaiteohje

Tässä ohjeessa esitetään rakennusten julkisivuihin ja tonteille sijoitettavien mainoslaitteiden suunnitteluperiaatteet, joita noudattaen rakentamisluvan hakeminen ei ole tarpeen. Ohjeen tavoite on ohjata mainoslaitteiden valinnassa ja sijoittamisessa siten, että mainostamiseen liittyvät tarpeet voidaan täyttää rakennettuun ympäristöön sopivalla tavalla.

Mainoslaitteiden sijoittamisen yleiset periaatteet

Nämä periaatteet koskevat sekä luvanvaraisia että rakentamisluvan hakemisesta vapautettuja mainoslaitteita. Mainoslaitteiden sijainti, koko, malli ja kirkkaus on aina suunniteltava rakennukseen ja ympäristöön sopivaksi, eikä niistä saa aiheutua häiriötä tai haittaa ympäristöön tai naapureille. Rakennuksen pääasiallinen tarkoitus ei ole toimia mainoksena, ja siksi rakennuksiin ja tonteille saa lähtökohtaisesti sijoittaa vain rakennuksen ja sen toimijoiden mainoksia. Tuotemerkkimainonta on kuitenkin mahdollista kaupallisessa ympäristössä, näyteikkunoissa sekä mm. vakiintuneilla kattomainospaikoilla. Mainoslaitteiden yms. sijoittamisesta ja kiinnittämisestä määrätään Lahden kaupungin rakennusjärjestyksen kohdassa 11.3. [Rakennusjärjestys - Lahti](#)

Rakentamislain 42 §:n mukaisesti vähintään 2 m²:n valaistut mainoslaitteet, joissa esitetään liikkuvaa tai vaihtuvaa kuvaa (esim. LED-taulut tai vastaavat) vaativat aina rakentamisluvan. Tätä pienemmät mainosnäytöt eivät vaadi lupaa, mutta ne tulee sijoittaa tämän ohjeen mukaisesti. Ks. tämän ohjeen kohta *Mainosnäytöt*.

Tapauskohtaisesti rakennusvalvonta voi edellyttää mainoslaitteelta rakentamislupaa, mikäli mainoksella on merkittävää vaikutusta kaupunkikuvaan tai maisemaan.

Rakentamislupaa ei tarvita seuraavien mainoslaitteiden sijoittamiseen

- Kun mainoksia sijoitetaan tai vaihdetaan pääpiirustuksissa esitetyn suunnitelman mukaisesti tai entisen liikekilven paikalle entisen kaltaisena.

Ikkunateippaukset katutason liiketiloissa

- Teippaukset saavat peittää enintään puolet ikkunapinta-alasta.

Kiinteästi seinään asennetut mainokset/logot liiketilojen yläpuolella

- Kun mainos koostuu irtokirjaimista ja se sijoitetaan lähelle liiketilan näyteikkunan yläreunaa,
- sen korkeus on enintään 600 mm,
- se sopii kooltaan, muodoltaan ja väreiltään rakennukseen sekä muihin seinässä jo oleviin mainoksiin.
- Mainoslaitteen tuottaman valon määrän ja laitteen pintakirkkauden tulee soveltua muihin alueen/rakennuksen mainoksiin ja lähiympäristöön.

Mainokset katoilla

- Asuin- ja liikerakennusten tai toimistorakennusten katoilla sallitaan pääsääntöisesti vain yksi irtokirjaimista koostuva, rakennuksen pääkäyttäjän mainos.

Ulkoneva seinään asennettu kyltti liikerakennukseen/liiketilaan

- Kyltit sijoitetaan jalkakäytävän yläpuolelle yli 3,2 m korkeudelle, ja
- kyltin etäisyys seinästä on enintään 1,0 m ja kyltin koko on enintään 0,8 m².

Mainoslakana

- Kun sijaitsee rakennuksissa, joissa on liike- ja toimistotiloja
- Yhteen rakennukseen saa sijoittaa vain yhden mainoslakanan
- Sijoitettava rakennuksen arkkitehtuuriin sovittaen niin, että ei aiheuta häiriötä naapurustolle tai muulle ympäristölle. Mainoslakana ei saa suuntautua kohti asuinrakennuksen ikkunoita. Lakanan tulee kokonaisuudessaan sijoittua vähintään 2. kerroksen yläpuolelle.
- Kiinnitys tulee hoitaa tulevasti niin, ettei lakana irtoa tuulessa. Repeillyt tai likainen mainoslakana tulee välittömästi poistaa.

Mainostelineet (A-pukit, tapahtumaliput ja vastaavat siirrettävät ulkomainostelineet)

- Katu-, tori- ja muulle yleiselle alueelle saa sijoittaa siirrettäviä myynti-, tiedotus- ja mainoslaitteita siten, että ne eivät vaaranna turvallisuutta, haittaa kadun käyttämistä, kunnossa- ja puhtaanapitoa tai pelastustoimia tai ole pysäköinnin esteenä.
- Katualueelle saa sijoittaa yhden enintään 60 cm leveän ja 110 cm korkean katumainoksen (esim. A-teline) toimipisteen lähelle välittömästi seinän vierustalle. Terassialueen ulkopuolelle mainostelineiden sijoittaminen on kiellettyä. Mainostelineet on poistettava liikkeen aukioloajan päättyessä.

Markiisit liiketilan ikkunoissa

- Markiisit sijoitetaan näyteikkunoiden tai oven yläpuolelle, ja ne sovitetaan kooltaan, muodoltaan ja väreiltään rakennukseen sekä muihin seinässä jo oleviin markiiseihin tai mainoksiin
- Kaarevissa ikkunoissa markiisin muodon tulee seurata ikkunan muotoa.
- Markiiseissa saa olla tekstinä vain yrityksen nimi.

Lyhytkestoiset valoprojisoinnit julkisivulle

- Valoprojisointia saa pitää julkisivussa maksimissaan 3 kuukauden ajan.
- Projisoinnit eivät saa aiheuttaa häiriötä asutukselle tai luonnonympäristölle
- Projisoinnit tulee sammuttaa yöajaksi klo 22–07

Mainospylväät, opasteet ja pylonit

- Alle 30 m korkeat mainospylonit eivät vaadi rakentamislupaa. Mainospyloneita ei kuitenkaan sallita keskusta-alueella (Keski-Lahti, Kartano, Paavola) ellei asemakaava toisin määrää.
- Mainospyloneihin ei tule sijoittaa pohjapinta-alaa merkittävästi leveämpiä vaakasuoria osia.

Rakennuksesta irti olevien mainosten ja opasteiden tulee olla omalla tontilla, tai sijoittamisesta toisen alueelle tulee tehdä sopimus maanomistajan kanssa. Opasteet eivät saa muodostaa näkemäestettä. Keskusta-alueilla ei sallita kiinteistön ulkopuolisia, liikkeisiin ohjaavia kiinteitä opastauluja.

Mainosnäytöt

Alle 2 m²:n suuruiset valaistut mainosnäytöt eivät vaadi rakentamislupaa. Mainoslaitteiden sijoittamista tarkastellaan kuitenkin aina tapauskohtaisesti huomioiden erityisesti laitteen ulkoasu sekä laitteen tuottaman valon määrä, ks. alla oleva suunnitteluohje.

- Mainosnäyttöjä saa lähtökohtaisesti sijoittaa kaupalliseen ympäristöön ja liiketilojen näyteikkunoihin.
- Mainosnäyttöjen tulee sopia rakennuksen arkkitehtuuriin ja rakennuksen toimintaan.
- Asuinrakennuksen julkisivuun mainosnäyttöä ei saa sijoittaa ilman perusteltua syytä.
- Asuinrakennusten läheisyydessä sijaitsevat näytöt tulee sammuttaa kello 22-06 väliseksi ajaksi, eikä mainosnäyttö saa aiheuttaa häiritsevää välkettä.

Mainosnäyttölaitteita ei sallita asennettavaksi tai niiden sijoittamista on rajoitettu seuraavilla alueilla tai paikoilla:

- Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaat kaupunkitilat ja puistot niitä rajaavine katuineen
- Arvokkaat ympäristökokonaisuudet kuten valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, RKY-alueet
- Asemakaavalla suojellut, kaupunkikuvallisesti arvokkaat sommitelmat, katujen päätteet tai katutilat
- Kaupunkikuvallisesti, kulttuurihistoriallisesti tai rakennustaiteellisesti suojellut rakennukset ja niiden edustat
- Kirkkojen ympäristöt
- Hautausmaat ympäristöineen
- Julkisten taideteosten ympäristöt
- Ranta-alueet
- Avoimet maisematilat
- Istutettaviksi määrätyt alueet, luonnonmaisemat

Mainosnäyttöjen suunnitteluohje

Ulkotiloihin sijoitettavien mainosnäyttöjen on oltava ulkotilan valoisuuden mukaan automaattisesti säätyviä. Näytön on himmennyttävä automaattisesti luonnonvalon mukaan. Valoisuutta on pystyttävä säätämään myös manuaalisesti.

Mainosnäyttöjen on pimeään aikaan noudatettava seuraavia valoisuuden raja-arvoja:

- Pienet katutasossa olevat näytöt 200 cd/m² ($\leq 3\text{m}^2$)
- Isot näytöt 175 cd/m²
- Suurmainospinnat 150 cd/m² ($>20\text{m}^2$)

Valoisana aikana ja kirkkaalla säällä kaikkia näyttöjä koskeva valoisuuden raja-arvo on 10 000 cd/m². Luminanssi mitataan pistemittauksena valkoisesta mainospinnasta. Vähemmän valaistuille alueille sijoitettaessa tulee valoisuus olla alhaisempi ja sovittaa ympäristön olosuhteisiin siten, ettei näytöstä aiheudu haittaa tai häiriötä.

Vaihtuvaa sisältöä tai liikkuvaa kuvaa ei saa liikenneturvallisuussyistä suunnata risteysalueelle, eikä siitä saa aiheutua muutakaan haittaa tai häiriötä ympäristössä (häikäisy, kuvan vilkkuminen tms.). Mainos ei saa viedä liiaksi huomiota pois liikenteestä ja liikenteen ohjauslaitteista. Suojeltujen tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten julkisivuihin ei mainosnäyttöjä lähtökohtaisesti saa sijoittaa, ellei rakennukseen ole erikseen suunniteltu soveltuvaa paikkaa mainosnäytöille. Näyttöjä ikkunoiden taakse sijoitettaessa suojelluissa tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaissa rakennuksissa tulee suojeluarvot ottaa huomioon.

Lähtökohtaisesti näyttölaitteita ei tule asentaa toisen kerroksen yläpuolelle tai kohti asuinhuoneistojen ikkunoita. Varsinaisten liikehuoneistojen yläpuolisiin kerroksiin ulottuvat pystysuuntaiset laitteet tulevat yleensä kysymykseen lähinnä koko rakennuksen kattavan toiminnan mainostamisessa (esimerkiksi hotelli). Laitteet on sijoitettava mieluummin vierekkäisten talojen saumakohtiin kuin keskelle yksittäistä julkisivua. Erkkereihin, pilareihin ja muihin ulkonemiin ei tule sijoittaa mainosnäyttölaitteita. Myös rakennusten kulmiin niiden sijoittaminen ei ole suositeltavaa.

Näytöillä esitettävä sisältö tulee toteuttaa siten, ettei näyttö ole pääosin kirkasta vaaleaa valoa. Suuri valkoinen tai vaalea valopinta aiheuttaa häikäisyä ja mainosten vaihtuminen vaalean ja

tumman mainoksen välillä aiheuttaa häiritsevää välkettä. Mainosten vaihtuminen tulee tapahtua pehmeästi ristiin häivytyksellä.

Näytöt eivät saa aiheuttaa häiriötä asukkaille, eivätkä vaaraa liikenteelle. Jos haittaa asukkaille tai liikenteelle voi syntyä, voidaan lupapäätöksessä rajoittaa näyttöjen kirkkautta, käyttöaikaa, liikkuvan kuvan esittämistä, kuvien näyttöaikaa ja vaihtumistapaa. Rakentamisluvasta vapautetut näytöt voidaan vaatia poistettavaksi tai siirrettäväksi, jos niistä todetaan aiheutuvan häiriötä liikenteelle tai asukkaille.